

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ | ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Офіційне інтернет-представництво

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 671/2021

Питання координації зовнішньополітичної діяльності держави

З метою забезпечення єдності зовнішньополітичного курсу держави, посилення координації діяльності державних органів у сфері зовнішніх зносин, належного виконання міжнародних договорів України, відповідно до пункту 3 частини першої статті 106 Конституції України постановляю:

1. Установити, що **з офіційними заявами та коментарями з питань зовнішньої політики України та з ініціативами міжнародного характеру можуть виступати лише**

- 1) *Президент* України,
- 2) *Прем'єр-міністр* України і
- 3) *Міністр закордонних справ* України.

2. Міністерство закордонних справ України відповідно до визначених законодавством повноважень надає офіційні роз'яснення щодо зовнішньополітичного курсу України, забезпечує координацію діяльності державних органів у сфері зовнішніх зносин, здійснює загальний нагляд за виконанням міжнародних договорів України, надає методичну, консультаційну, інформаційну допомогу державним органам з відповідних питань, вносить у встановленому порядку на розгляд Президента України, Кабінету Міністрів України пропозиції щодо вдосконалення діяльності державних органів у зазначеній сфері.

3. Державні органи під час здійснення зовнішніх зносин:

1) погоджують з Міністерством закордонних справ України шляхом направлення письмових запитів:

- підготовку закордонних візитів керівників державних органів та візитів іноземних офіційних делегацій в Україну;
- офіційні заяви, коментарі з питань реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин, ініціативи міжнародного характеру. Виступи посадових осіб з такими заявами, коментарями, ініціативами здійснюються виключно в межах їх компетенції за відповідними дорученнями Президента України, Прем'єр-міністра України або Міністра закордонних справ України;
- ініціативи щодо набуття Україною членства в міжнародних організаціях, міждержавних об'єднаннях;
- підготовку міжнародних двосторонніх чи багатосторонніх документів незалежно від їх конкретного найменування (договір, меморандум, конвенція, угода, протокол, комюніке, додаток до протоколу тощо) та суб'єктів, з якими укладається такий документ;
- пропозиції щодо кандидатур для призначення представниками України в статутних та інших органах міжнародних організацій, висування для обрання на керівні посади в

міжнародних організаціях, крім випадків, установлених законодавством, якщо добір кандидатур здійснюється за результатами конкурсу;

- проведення міжнародних консультацій, переговорів, зустрічей, бесід, інших заходів, пов'язаних із реалізацією державної політики у сфері зовнішніх зносин, за участю представників іноземних держав, міжнародних організацій, представників акредитованих в Україні іноземних дипломатичних представництв, консульських установ, представництв міжнародних організацій, представників іноземних підприємств та організацій;
- участь у міжнародних консультаціях, переговорах, конференціях, засіданнях статутних та інших органів міжнародних організацій, засіданнях міжурядових комісій та інших двосторонніх і багатосторонніх органів;

2) інформують Міністерство закордонних справ України про діяльність у сфері зовнішніх зносин, зокрема щодо участі в роботі міжнародних організацій та їх органів, виконання міжнародних договорів України;

3) подають Міністерству закордонних справ України для розгляду та прийняття рішень пропозиції щодо акредитації іноземців та міжнародних організацій, яким згідно з міжнародними договорами України надано право користуватися привілеями та імунітетами, що прирівнюються до дипломатичних, та видачі їм відповідних посвідчень.

У випадках, передбачених законодавством, Міністерство закордонних справ України із зазначених питань подає відповідні пропозиції Президенту України або Кабінету Міністрів України.

4. Посадові особи та державні органи інформують Президента України, Міністерство закордонних справ України про зміст службових контактів з питань, що стосуються реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин, з представниками іноземних держав, міжнародних організацій протягом десяти днів після проведення таких контактів, а в разі одержання особливо важливої інформації — невідкладно.

5. Офіційне листування державних органів з питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у сфері зовнішніх зносин, з іноземними державами, міжнародними організаціями, їх органами та посадовими особами, акредитованими в Україні іноземними дипломатичними представництвами, консульськими установами, представництвами міжнародних організацій здійснюється через Міністерство закордонних справ України, крім випадків, передбачених законом або міжнародним договором України.

Офіційне листування із зовнішньополітичними відомствами іноземних держав здійснює виключно Міністерство закордонних справ України.

6. Під час організації та проведення міжнародних переговорів, зустрічей, бесід посадових осіб має бути забезпечено:

1) завчасне повідомлення державними органами Міністерству закордонних справ України про домовленості, досягнуті стосовно проведення міжнародних переговорів, зустрічей, бесід Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра, віце-прем'єр-міністрів, міністрів, керівників інших центральних органів виконавчої влади, державних органів;

2) підготовку інформаційно-аналітичних матеріалів, документів до міжнародних переговорів, зустрічей, бесід Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, Віце-прем'єр-міністра України здійснює Міністерство закордонних справ України разом з іншими центральними органами виконавчої влади, державними органами відповідно до їх компетенції, а до міжнародних переговорів, зустрічей, бесід міністра України, керівника іншого центрального органу виконавчої влади, державного органу — відповідний орган разом із Міністерством закордонних справ України;

3) обов'язкове включення до складу учасників з української сторони:

а) в разі проведення в Україні міжнародних переговорів, зустрічей, бесід:

- Прем'єр-міністра України — першого заступника або заступника Міністра закордонних справ України;
- Першого віце-прем'єр-міністра України, Віце-прем'єр-міністра України — керівника відповідного структурного підрозділу апарату Міністерства закордонних справ України;
- міністра України, керівника іншого центрального органу виконавчої влади, державного органу — представника Міністерства закордонних справ України, який обіймає посаду дипломатичного радника у відповідному органі або визначений за рішенням Міністра закордонних справ України;
- посадових осіб міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних органів з главами та співробітниками акредитованих в Україні іноземних дипломатичних представництв, консульських установ, представництв міжнародних організацій представника Міністерства закордонних справ України, який обіймає посаду дипломатичного радника у відповідному органі або визначений за рішенням Міністра закордонних справ України;

б) у разі проведення за кордоном міжнародних переговорів, зустрічей, бесід Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра, віце-прем'єр-міністрів, міністрів, керівників інших центральних органів виконавчої влади, державних органів — керівника закордонної дипломатичної установи України у відповідній іноземній державі або при міжнародній організації, або посадової особи, на яку покладено виконання обов'язків керівника відповідної закордонної дипломатичної установи України.

7. Участь делегацій та представників України у міжнародних заходах, що проводяться за кордоном, зокрема в рамках міжнародних організацій, передбачає, що:

- 1) загальне керівництво, координацію та контроль за діяльністю посадових та інших осіб, членів делегацій України, які перебувають в іноземній державі, з метою виконання посадових або службових обов'язків, у тому числі для участі у заходах міжнародних організацій, здійснює керівник закордонної дипломатичної установи України у відповідній іноземній державі або при міжнародній організації, або посадова особа, на яку покладено виконання обов'язків керівника відповідної закордонної дипломатичної установи України;
- 2) до складу делегацій України, які беруть участь у заходах міжнародних організацій, засіданнях міжурядових комісій, інших двосторонніх і багатосторонніх органів з питань двостороннього та багатостороннього співробітництва, обов'язково включаються представники Міністерства закордонних справ України або відповідних закордонних дипломатичних установ України;
- 3) державні органи повідомляють закордонні дипломатичні установи України про прибуття делегацій та представників України до відповідних іноземних держав виключно через Міністерство закордонних справ України;
- 4) делегації та представники України, у тому числі делегації та представники державних організацій і підприємств, зобов'язані поінформувати закордонну дипломатичну установу України у відповідній іноземній державі про мету візиту, одержані директиви, вказівки, технічні завдання, погоджувати з такою установою діяльність під час візиту;
- 5) делегації та представники України керуються письмовими директивами, вказівками, технічними завданнями, що визначають позицію України. Керівники делегацій та представники України несуть персональну відповідальність за неухильне виконання директив, вказівок, технічних завдань, що даються делегаціям та представникам України. Директиви, вказівки, технічні завдання готуються за формою, визначеною Міністерством закордонних справ України, державним органом, який безпосередньо бере участь у заході міжнародного характеру, та після погодження з Міністерством закордонних справ України затверджуються не пізніше ніж за три дні до початку заходу відповідним державним органом. Директиви на

переговори з особливо важливих питань міжнародного співробітництва, а також щодо укладення міжнародних договорів від імені України або Уряду України затверджуються відповідно Президентом України, Кабінетом Міністрів України. Міністерство закордонних справ України надає методологічну допомогу державним органам з питань підготовки директив, вказівок, технічних завдань для участі у заходах міжнародного характеру, опрацювання проектів міжнародних договорів, інших документів з питань двостороннього та багатостороннього співробітництва;

- 6) делегації та представники України у десятиденний строк після завершення міжнародного заходу подають Міністерству закордонних справ України в установленому ним порядку письмовий звіт та копії документів, вироблених за результатами участі у міжнародному заході, оригінали підписаних міжнародних договорів України. Персональна відповідальність за своєчасне подання таких звітів покладається на керівників офіційних делегацій і представників України. Письмовий звіт має містити пропозиції щодо подальших дій причетних державних органів у зв'язку із викладеними в ньому відомостями. У разі якщо звіт стосується виконання директив, затверджених Президентом України або Кабінетом Міністрів України, до такого звіту додаються проекти планів заходів із забезпечення виконання укладених міжнародних договорів України, досягнутих домовленостей, вироблених документів. У випадках, передбачених законодавством, Міністерство закордонних справ України подає зазначені плани на розгляд Президенту України або Кабінету Міністрів України;
- 7) за підсумками візитів Президента України до іноземних держав та глав іноземних держав в Україну Міністерство закордонних справ України разом із відповідними державними органами готує та подає у десятиденний строк Президенту України узгоджені з Кабінетом Міністрів України плани заходів щодо виконання укладених міжнародних договорів України та досягнутих домовленостей.

8. Персональна відповідальність за належне виконання міжнародних договорів України, інших двосторонніх та багатосторонніх документів, з яких випливають права і зобов'язання України, покладається на керівників державних органів, які відповідно до компетенції забезпечують виконання зобов'язань українською стороною та аналізують виконання іншими сторонами їх зобов'язань за такими міжнародними договорами, документами.

Зазначені державні органи інформують Міністерство закордонних справ України про відповідну діяльність шляхом направлення щорічних письмових звітів за формою, визначеною Міністерством закордонних справ України, протягом останнього кварталу поточного року.

Про невиконання або неналежне виконання зобов'язань іншими сторонами міжнародних договорів України, інших двосторонніх та багатосторонніх документів, з яких випливають права і зобов'язання України, державні органи невідкладно інформують Міністерство закордонних справ України та вносять пропозиції щодо вжиття необхідних заходів реагування відповідно до норм міжнародного права. Міністерство закордонних справ України невідкладно, але не довше ніж протягом десяти днів із дня одержання пропозицій державного органу інформує відповідно Президента України або Кабінет Міністрів України та вносить пропозиції про вжиття необхідних заходів реагування відповідно до норм міжнародного права.

У разі невиконання або неналежного виконання українською стороною зобов'язань за міжнародними договорами України, іншими двосторонніми та багатосторонніми документами, з яких випливають права і зобов'язання України, Міністерство закордонних справ України інформує відповідно Президента України або Кабінет Міністрів України та вносить пропозиції про вжиття необхідних заходів реагування згідно з чинним законодавством України, у тому числі щодо застосування заходів дисциплінарної відповідальності до посадових осіб у порядку, передбаченому законом.

9. З метою забезпечення координації діяльності державних органів у сфері зовнішніх зносин у міністерствах, а також в інших державних органах, визначених Міністерством закордонних справ України за погодженням із Президентом України, можуть бути запроваджені посади дипломатичних радників у межах затвердженої граничної чисельності працівників таких органів.

10. Внести до Положення про дипломатичного радника державного органу, затвердженого Указом Президента України від 31 грудня 2005 року № 1901 (зі змінами, внесеними Указами від 18 липня 2016 року № 303 та від 12 червня 2019 року № 401), такі зміни:

1) абзаци другий, третій і шостий пункту 4 викласти відповідно в такій редакції:

«бере участь у підготовці закордонних візитів посадових осіб державного органу, візитів іноземних делегацій, що прибувають в Україну на запрошення державного органу, зустрічей посадових осіб державного органу з представниками іноземних дипломатичних представництв та консульських установ, представництв міжнародних організацій в Україні, забезпечує погодження відповідних ініціатив з Міністерством закордонних справ України;

бере участь у підготовці офіційних заяв, коментарів посадових осіб, ініціатив державного органу у сфері зовнішніх зносин, матеріалів до зустрічей посадових осіб державного органу з іноземними делегаціями та забезпечує їх погодження з Міністерством закордонних справ України»;

«бере участь, у разі проведення в Україні, в зустрічах керівників державного органу з представниками іноземних держав, міжнародних організацій, представниками акредитованих в Україні іноземних дипломатичних представництв, консульських установ, представництв міжнародних організацій»;

2) абзац перший пункту 5 викласти в такій редакції:

«5. Дипломатичний радник відряджається до державного органу та відкликається з відрядження відповідно до законодавства Міністерством закордонних справ України за погодженням із відповідним державним органом».

11. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 18 вересня 1996 року № 841 «Про заходи щодо вдосконалення координації діяльності органів виконавчої влади у сфері зовнішніх зносин»;

Указ Президента України від 22 серпня 2005 року № 1188 «Про внесення змін до Указу Президента України від 18 вересня 1996 року № 841»;

Указ Президента України від 31 травня 2010 року № 648 «Про внесення зміни до Указу Президента України від 18 вересня 1996 року № 841»;

Указ Президента України від 8 травня 2012 року № 306 «Питання здійснення зовнішніх зносин національними комісіями, що здійснюють державне регулювання природних монополій, у сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг»;

пункт 1 статті 1 Указу Президента України від 18 липня 2016 року № 303 «Про внесення змін до Указів Президента України від 18 вересня 1996 року № 841 та від 31 грудня 2005 року № 1901».

12. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

22 грудня 2021 року